

Lovforslag nr. L 6

Folketinget 2012-13

Fremsat den 3. oktober 2012 af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager)

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner

§ 1. Lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner ophæves.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Regeringen ønsker at ophæve lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner.

Lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner er efter regeringens opfattelse udtryk for en uhensigtsmæssig detailstyring af kommunerne, der skaber unødigt bureaukrati.

Lovforslaget om ophævelse af lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner er del af regeringens samlede regelforenklingsindsats.

Lovforslaget betyder en afskaffelse af bestemmelsen om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at vurdere mulighederne for at udvide eksisterende fritvalgsordninger eller at indføre frit valg på områder, hvor dette ikke allerede er sikret. Endvidere bortfalder bestemmelsen om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at informere om frit valg på områder, der ikke er omfattet af sammenlignelig brugerinformation, og til at informere om, hvor borgerne kan henvende sig om forhold vedrørende leveringen af en serviceydelse.

Desuden betyder lovforslaget, at den obligatoriske ordning for sammenlignelig brugerinformation afskaffes, hvilket samtidig indebærer en nedlæggelse af it-portalen brugerinformation.dk.

Efter regeringens opfattelse er det vigtigt, at kommunalbestyrelsen har et stærkt fokus på borgernes mulighed for at vælge mellem forskellige servicetilbud. Et moderne og fleksibelt velfærdssamfund er netop kendetegnet ved at give borgerne mulighed for at vælge de servicetilbud, der passer den enkelte bedst muligt. I den forbindelse er det centralt at sikre et højt informationsniveau for borgerne om offentlige serviceydelser i relation til frit valg.

Imidlertid er omfattende procesregulering ikke vejen frem. Den enkelte kommunalbestyrelse skal have flere frihedsgrader til at tilrettelægge opgaveløsningen på den måde, der lokalt vurderes at være mest hensigtsmæssig. Det er med til at understøtte en bedre lokal ressourcudnyttelse og dermed en bedre service til borgerne.

Med lovforslaget får kommunalbestyrelsen større råderum i arbejdet med at fremme frit valg, der på den måde bedre kan indpasses i de eksisterende procedurer og arbejdsgange i den enkelte kommune.

Kommunalbestyrelsen får ligeledes i højere grad mulighed for at selv at tilrettelægge informationen til borgerne og kommunikere den ad de kanaler, som kommunen i forvejen anvender, fx egen hjemmeside og borger.dk.

Lovforslaget understøtter således regeringens ønske om en moderniseringsreform af den offentlige sektor, hvor regler og kontrol erstattes af tillid og fokus på resultater. Regeringen ønsker en mere enkel statslig styring, der giver lokal fri-

hed til at bestemme, hvordan man bedst tilrettelægger opgaveløsningen.

2. Lovforslagets indhold

Lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner pålægger kommunalbestyrelsen inden for hver valgperiode at vurdere mulighederne for at udvide frit valg, at informere om frit valg på de områder, der ikke er omfattet af sammenlignelig brugerinformation, samt at informere om, hvor borgeren kan henvende sig om forhold vedrørende leveringen af en serviceydelse i forbindelse med frit valg. Endvidere stilles der krav til kommunalbestyrelsen om udarbejdelse af en tilhørende opfølgingsredegørelse hvert fjerde år.

Med forslaget om at ophæve lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner sker der således en forenkling af reglerne vedrørende kommunalbestyrelsens arbejde med at fremme frit valg, hvilket giver den enkelte kommune en administrativ lettelse og større handlefrihed i arbejdet.

Den landsdækkende ordning for sammenlignelig brugerinformation blev indført med lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner. Brugerinformation.dk åbnede for offentligheden i februar 2008. De nærmere regler for sammenlignelig brugerinformation er fastsat i bekendtgørelsesform. Med vedtagelsen af loven bortfalder i øvrigt bekendtgørelse nr. 772 af 25. juni 2009 om sammenlignelig brugerinformation.

Sammenlignelig brugerinformation omfatter serviceinformation om dagtilbud, folkeskolen og ældreområdet på såvel kommuneniveau som institutionsniveau. Ordningen består af en obligatorisk del og en frivillig del. Fastlæggelsen af informationsparametre i den sammenlignelige brugerinformation og driften af brugerinformation.dk sker i et samarbejde mellem Økonomi- og Indenrigsministeriet og de respektive fagministerier.

Kommunerne er i dag forpligtet til at indtaste og ajourføre en lang række data i standardiseret form på de omfattede serviceområder. Der er i stor udstrækning tale om oplysninger, som også findes på den enkelte kommunes eller institutions egen hjemmeside.

For en stor del af informationsparametrene i den sammenlignelige brugerinformation gælder, at der i anden lovgivning er fastsat krav om tilsvarende information. Borgerne vil således fortsat have krav på den pågældende information, selvom brugerinformation.dk nedlægges. Det gælder eksempelvis oplysninger om kommunens takster på dagtilbudsområdet og information om kommunens generelle serviceniveau for personlig og praktisk hjælp på ældreområdet.

En del af oplysningerne i sammenlignelig brugerinformation overføres automatisk fra eksisterende centrale databaser. Disse oplysninger vil fortsat være tilgængelige for borgerne i de pågældende databaser, nemlig karakterdatabasen (Ministeriet for Børn og Undervisning), Tilbudsportalen

(Social- og Integrationsministeriet) og databasen for kommunale nøgletal (Økonomi- og Indenrigsministeriet).

Konsekvensen af lovforslaget er, at der ikke længere findes en samlet portal, hvor borgerne kan finde sammenlignelige informationer om en række serviceydelser. Nedlæggelsen af brugerinformation.dk vil således betyde, at borgerne ikke i samme udstrækning har mulighed for at få præsenteret sammenlignelige oplysninger på tværs af kommuner og mellem institutioner nemt og hurtigt.

Efterspørgslen efter sammenlignelige brugerinformationer står imidlertid ikke mål med de omkostninger, der er ved at opretholde en selvstændig it-portal, som kræver særskilte indtastninger fra kommunerne. Antal besøgende på brugerinformation.dk udgør gennemsnitligt kun ca. 17.000 om måneden. Til sammenligning har it-portalens borger.dk ca. 1 mio. besøgende i gennemsnit om måneden.

Udover sammenlignelig brugerinformation offentliggør kommunerne de kommunale kvalitetskontrakter på brugerinformation.dk. De kommunale kvalitetskontrakter afskaffes ligeledes som led i regeringens regelforenklingsindsats.

En afskaffelse af ordningen for sammenlignelig brugerinformation vil indebære en administrativ lettelse i kommunerne og give den enkelte kommune større frihed til selv at tilrettelægge informationen om servicetilbuddene. Endvidere vil forslaget betyde en statslig besparelse af udgifter til drift og vedligeholdelse samt løbende udvikling af en selvstændig it-portal.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den del af lovforslaget, som omhandler en afskaffelse af kommunalbestyrelsens forpligtelse til at vurdere mulighederne for at udvide frit valg, at informere om frit valg udover gennem brugerinformation.dk samt at informere om, hvor borgerne kan henvende sig om forhold vedrørende leveringen af en serviceydelse, indebærer et mindre frigørelsespotentiale. Dette frigørelsespotentiale indgår i Moderniseringsaftalen 2013, der er en del af aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2013.

En ophævelse af ordningen for sammenlignelig brugerinformation vil have kommunaløkonomiske konsekvenser, som skal forhandles nærmere med KL.

Den samlede årlige compensation for administrative merudgifter til kommunerne i forbindelse med ordningen for

sammenlignelig brugerinformation udgør ca. 3,0 mio. kr. (2012-pl).

Det vurderes, at nedlæggelsen af brugerinformation.dk vil indebære en årlig besparelse for staten til drift og vedligeholdelse samt løbende udvikling af it-portalens på ca. 0,7 mio. kr. (2012-pl).

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser af betydning for erhvervslivet.

Private leverandører, der i dag er omfattet af sammenlignelig brugerinformation, mister dog muligheden for at præsentere oplysninger om det pågældende servicetilbud på en sammenlignelig måde.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Alzheimerforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes FællesUdvalg, Danmarks Lærerforening, Danske Skoleelever, Danske Handicaporganisationer, Danske Ældreråd, Det Centrale Handicapråd, Fag og Arbejde (FOA), Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af forældre til børn i daginstitutioner (FOLA), Landsforeningen Ældre Sagen, Offentligt Ansattes Organisationer, Organisationen af Selvejende Institutioner, Pårørendegruppen for Svage Ældre, Rådet for Etniske Minoriteter, Skole og Forældre samt Ældremobiliseringen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige	En mindre administrativ lettelse i kommunerne ved at afskaffe kommunalbestyrelsens forpligtelse til at vurdere mulighederne for at udvide frit valg og til at informere på visse områder i relation til frit valg. Skønnet besparelse på ca. 0,7 mio. kr. årligt i staten og ca. 3,0 mio. kr. i kommunerne ved nedlæggelse af brugerinformation.dk.	

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen konsekvenser af betydning
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Med bestemmelsen ophæves lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner.

Lovforslaget indebærer en ophævelse af bestemmelsen om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at vurdere mulighederne for at udvide eksisterende frit-valgsordninger eller at indføre frit valg på områder, hvor dette ikke allerede er sikret. Desuden ophæves bestemmelsen om kommunalbestyrelsens forpligtelse til at informere om frit valg på de områder, der ikke er omfattet af sammenlignelig brugerinformation. Endelig bortfalder bestemmelsen om kommunalbestyrelsens forpligtelse til i forbindelse med frit valg at informere om, hvor borgerne kan henvende sig om forhold vedrørende leveringen af en serviceydelse.

Lovforslaget betyder desuden, at kommunalbestyrelsen ikke længere er forpligtet til at udarbejde sammenlignelig brugerinformation om dagtilbud, folkeskolen samt ældreområdet.

Om baggrunden for bestemmelsen henvises til de almindelige bemærkninger under afsnit 1 og 2.

Den borgerrettede del af brugerinformation.dk vil blive lukket på det tidspunkt, hvor loven træder i kraft.

Der kan være kommuner, som har et ønske om at genbruge data, der er indtastet på brugerinformation.dk. Kommunerne vil derfor få mulighed for at udtrække data fra administrationsdelen af brugerinformation.dk i en overgangsperiode frem til 1. marts 2013, hvorefter denne del af it-portalen også lukkes.

Ophævelsen af lov nr. 253 af 28. marts 2006 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner vil i relation til de bestemmelser, der omhandler sammenlignelig brugerinformation, betyde en tilbagevenden til den retstilstand, der gjaldt før vedtagelsen af denne lov.

For så vidt angår kommunalbestyrelsens pligt til at vurdere mulighederne for at udvide frit valg, kommunalbestyrelsens pligt til at informere om frit valg på områder, der ikke er omfattet af sammenlignelig brugerinformation, samt kommunalbestyrelsens pligt til i forbindelse med frit valg at informere om, hvor borgerne kan henvende sig om forhold vedrørende leveringen af en serviceydelse, betyder en ophævelse af loven en tilbagevenden til den retstilstand, der gjaldt før vedtagelsen af lov nr. 1429 af 22. december 2004 om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner og amtskommuner.

En ophævelse af lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner indebærer således, at kommunalbestyrelsen selv kan beslutte inden for lovgivningens rammer i øvrigt, hvorledes arbejdet med frit valg og information om serviceydelser tilrettelægges.

Krav i anden lovgivning om frit valg samt om indhold og form af information til borgerne om serviceydelser vil fortsat være gældende. Det gælder eksempelvis krav om information om den enkelte folkeskoles aktuelle værdigrundlag og pædagogiske udgangspunkt samt information om kommunens tilsynspolitik for tilbud om hjemmehjælp.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2013.